Tuinvogels beleven en beschermen

©Shutterstock

Vogelbescherming NEDERLAND

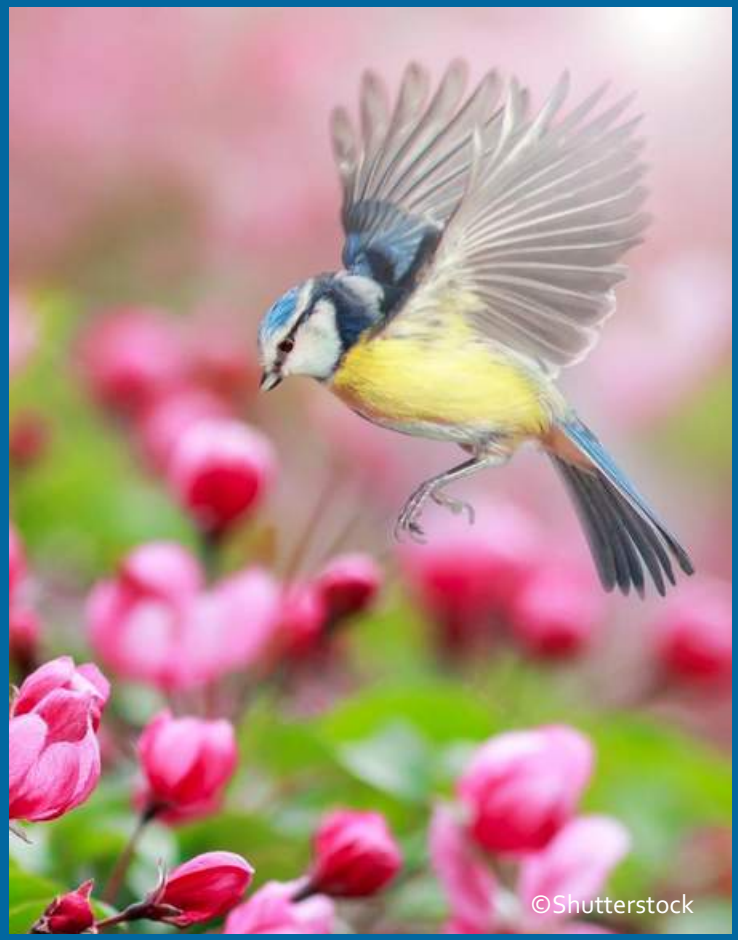
TUINWIJCK 18 oktober 20226

Wat zijn tuinvogels?

Vogels zijn overal, iedereen kan ze zien en horen, ook tuinen!

Ze kleuren ons bestaan en zeggen iets over de gezondheid van onze leefomgeving.

- Tuinvogels zijn de soorten voor wie de tuinen van mensen in de bebouwde kom een belangrijk leefgebied vormen.
- Afhankelijk van de inrichting van tuinen en de omliggende omgeving, kunnen deze soorten sterk (in aantal) verschillen.

Vogelbescherming NEDERLAND

25 meest voorkomende tuinvogels

18 oktober 2026

Merel

- 500.000-900.000 broedparen (in 2018-2020)
- Meest talrijke broedvogel van Nederland.
- Prachtige zang vroeg in de (lente)ochtend te horen.
- Nestelt liefst in lage bomen, struiken of klimop.
- Baddert graag
- eet graag bessen en valfruit
- Tussen de herfstbladeren en het gazon zoeken ze naar regenwormen, slakjes en kleine insecten.

Roodborst

- 300.000-430.000 broedparen (in 2018-2020)
- Leeft buiten de broedperiode solitair.
- Het nest is klein en kan onder een dakpan, gaatje in de schuur, in de klimop of halfopen nestkastje.
- Zit graag in stekelige struiken zoals de meidoorn.
- Komt niet op de voedertafel, maar eronder. Strooi hier zaadjes, meelwormen of ongekookte havermout, dit kan ook onder heggen en struiken.

Koolmees

- 400.000-700.000 broedparen (in 2018-2020)
- Een van de meest bekende en algemene vogels van Nederland en komt in bijna elke tuin die groen is, met voldoende insecten.
- Broedt graag in nestkasten.
- In de winter bijvoeren met vetbollen, pinda's en een rijk met zaad bedekte voedertafel.

Pimpelmees

- 250.000 – 400.000 broedparen (in 2018-2020)
- Broedt graag in nestkasten
- Vaak te zien in tuinen en op voederplanken
- Net als vele andere soorten gevoelig voor het vroeger warm worden in het voorjaar: voedselpiek minder synchroon met uitkomen eieren.
- Bijvoeren met meelwormen in het voorjaar. Voor de winter vetbollen en zaden.

Vogelbescherming NEDERLAND

Zanglijster

- 100.000-170.000 broedparen (in 2018-2020)
- Gebruikt een steen of tegel als aambeeld om slakken op stuk te slaan
- Houdt van een gevarieerde tuin, met bomen, bessenstruiken en een grasveldje.
- Zoekt graag naar slakken in de moestuin.
- Komen niet op de voedertafel, maar houden wel van overrijp fruit en klokhuizen op de grond.

Groenling

- 58.000-90.000 broedparen (in 2018-2020)
- Maakt nest in sparren, coniferen of dicht struikgewas.
- Echte zaadeter, van de kaardebol, distels en zonnebloem. Maar rozenbottels zijn favoriet.
- En heeft graag een hoge zangpost in de tuin.
- In de winter bijvoeren met zaden

Vogelbescherming NEDERLAND

Grote bonte specht

- 97.000-130.000 broedparen (in 2018-2020)
- Ze leven in en van bomen dus meerdere jonge en oude bomen zijn vereist.
- Laat rottend hout liggen, want hier zit veel voedsel in.
- In de winter komt hij af op vetbollen, pinda's, hazelnoten en zonnebloempitten.
- Komt niet snel in een nestkast.

Vogelbescherming NEDERLAND

Staartmees

- 20.000-25.000 broedparen (in 2018-2020)
- Komt voor in bossen, tuinen en parken. Als er maar genoeg bomen en struiken zijn.
- Erg sociaal: leeft buiten broedtijd in hechte groepjes.
- Dol op vetbollen in de winter.
- Aantallen nemen sinds 1990 af, door het verdwijnen van struiken (mantelzoomvegetatie) uit het Nederlandse straatbeeld.

Winterkoning

- 410.000-630.000 broedparen (in 2018-2020)
- Bouwt nest bij voldoende dekking, dus dicht struikgewas. Een takkenril of rommelhoekje is ook prima
- Houd erg van een rommelige tuin.
- Komt niet snel op de voedertafel.
- Voor bijvoeren bij voorkeur gedroogde insecten en meelwormen, strooi dit onder heggen en struiken.
- Luidruchtig aanwezig in stadsparken en tuinen, vaak op of laag boven de grond
- Ondanks naam, gevoelig voor strenge winters

Vogelbescherming NEDERLAND

Boomkruiper

- 135.000-180.000 broedparen (in 2018-2020)
- Zoekt een rommelige tuin met meerdere bomen.
- Het is een insecteneter.
- Een speciale nestkast kan de vogel verleiden tot broeden.
- Klimt spiraalsgewijs langs de stam omhoog op zoek naar insecten met staartveren als steuntje
- Komt niet op de voedertafel. Je kan wel pindakaas of wat vet (ongezouten) tegen de stam van een boom smeren

Huismus

- 600.000 – 1.000.000 broedparen (in 2018-2020)
- Was lange tijd de meest algemene soort van Nederland. Sinds 1980 meer dan gehalveerd
- Houdt van een dichtbegroeide en slordige tuin.
- Eet voornamelijk zaden en houdt van badderen.
- Mussen nemen ook graag een zandbad.
- Broeden in kolonies.
- Rode lijst

Heggenmus

- 175.000-225.000 broedparen (in 2018-2020)
- Geen familie van de huismus
- Onopvallende vogel: leeft verborgen in en bij struiken en heggen
- Eet insecten, spinnen en kleine bodemdieren.
- In de winter bijvoeren met kleine zaden, meelwormen, broodkruimels op een beschutte plek onder een heg of struik.
- Ze gebruiken geen nestkasten.

Halsbandparkiet

- 2500-3000 broedparen (in 2018-2020)
- Afkomstig uit India en Centraal-Afrika. In Nederland ontsnapte kooivogels sinds jaren ’60.
- Stadsparken en tuinen zijn favoriet. Sterk afhankelijk van bijvoeren in de winter.
- Buiten het broedseizoen zoeken ze elkaar op in slaapbomen.
- Verspreidt zich vanuit het westen steeds verder in steden.
- Geen inheemse soort. Landelijk gezien geen sprake van concurrentie met inheemse soorten.

Vogelbescherming NEDERLAND

Putter

- 46.000-58.000 broedparen (in 2018-2020)
- Soort van halfopen platteland en buitenwijken.
- Bouwen nest graag in een jonge boom of hoge struik.
- Eet vooral zaden van zogeheten composieten, zoals distels en paardenbloemen.
- Vormt in de winter groepen

Vogelbescherming NEDERLAND

©Shutterstock

©Koos Dansen

- Naast deze soorten komen er natuurlijk meer soorten voor in tuinen!
- Karekieten in het riet, nachtegalen in tuinen grenzend aan een park, ransuilen in de roestboom…

Vogelbescherming NEDERLAND

Waarom tuinvogels beschermen?

- Stedelijke gebied neemt toe in omvang, maar aantallen stadsvogels nemen af!
- Vogels zijn een graadmeter van de leefomgeving.
- De meeste mensen komen in hun directe omgeving voor het eerst in aanraking met natuur.

Vogelbescherming
NEDERLAND

©Patrick Motko

©Steenhandel Boonstra

©Oost-online.nl

©Aize Schipper

Vogelbescherming NEDERLAND

Vogelbescherming
NEDERLAND

Hoe tuinvogels beschermen?

Alle Nederlandse tuinen bij elkaar vormen een belangrijk leefgebied voor vogels in de bebouwde kom.

Door middel van onze tuininrichting, kunnen we invloed uitoefenen op de soorten vogels die er komen en de bebouwde kom aantrekkelijker maken voor veel soorten.
Daarbij is een vogelvriendelijke tuin vrijwel altijd een biodiverse tuin, goed voor insecten en zoogdieren.

Enkele van de zogenaamde 'ecosysteemdiensten' van een groene tuin:

- **betere afwatering**
- **verkoelend effect**
- **positieve effecten op onze gezondheid!**

Bedenk: niet overal kan alles, maar overal kan wel iets!

De vier V's

Wat vogels nodig hebben voor een aantrekkelijk leefgebied is samen te vatten in 5 V's:

- Voortplanting: een plekje om een nest te maken.
- Voedsel: insecten, vruchten en zaden, aangevuld met water.
- Veiligheid: genoeg schuilplekjes in begroeiing.
- Variatie: met behulp van gevarieerde beplanting.

Voortplanting

©Shutterstock

Vogelbescherming
NEDERLAND

Om een succesvol nest te kunnen grootbrengen zoeken vogels een zekere mate van beschutting. Per soort verschilt de voorkeursplek:

- Boom: holte of tak (of nestkast)
- Struik of klimplant
- Op de bodem of laag bij de grond
- Rots (of vergelijkbaar): holte of erop

- Bomen bieden van nature een goede nestplaats voor veel vogels.
- Vaak gaat op: hoe ouder de boom, hoe beter. Dan ontstaan holtes en een dicht netwerk aan takken en bladeren.
- Bovendien trekken bomen veel insecten aan en hoeven ouders dan niet ver te vliegen om voedsel te vinden.

©Jon Anderson/Flickr

©Theo Radings

Een haag of (dichte) struiken vormen ook een gewilde nestplek. Je zit daar als vogel lekker verdekt opgesteld!
Voor soorten als winterkoning en roodborst kan ook een takkenril prima dienst doen als nestplaats.

Vogelbescherming NEDERLAND

Groene/natuurlijke erfafscheiding

Kies voor een dichte haag als erfscheiding. Struiken met doorns bieden voor nestelende vogels extra bescherming, omdat er moeilijk rovers bij het nest kunnen komen.

TIP: Toch een harde erfscheiding? Laat deze dan begroeien!

Vogelbescherming
NEDERLAND

Begroeide muren

Een kale gevel vergroen je eenvoudig door er klimplanten tegenaan te laten groeien. Eventueel met metalen klimbegeleiding.

TIP: Ook met een haagstruik kan je prima een muur vergroenen.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Muur, gevel, pergola en schutting begroeien met inheemse klimplanten

Hop
(Humulus lupulus)

Klimop
(Hederea helix)

Wilde bosrank
(Clematis vitalba)

Wilde kamperfoelie
(Lonicera
periclymenum)

Vogelbescherming
NEDERLAND

Nestkasten

Een nestkast schept gelegenheid tot broeden in het voorjaar en er kan in de winter in geslapen worden. Bijvoorbeeld koolmezen maken hier wel gebruik van.

TIP: maak de nestkast schoon in het najaar.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Plaatsen nestkast

- Op minimaal 2 meter hoogte
- Zorg voor vrije aanvliegroute
- Invliegopening richting het noordoosten (beschut tegen regen en wind)
- Zoveel mogelijk in de schaduw
- Houdt 3 meter afstand tussen kasten voor verschillende soorten
- Houdt 10 meter afstand tussen kasten voor dezelfde soort
- Koloniebroeders als huismus, gierzwaluw en huiszwaluw broeden juist dicht bij elkaar
- Ophangen in het najaar. In de winter slapen bepaalde soorten er al in.

Voedsel

©Shutterstock

Vogelbescherming
NEDERLAND

Water

Net als mensen hebben vogels water nodig. Ze drinken ervan en badderen erin. Biedt water aan in de vorm van een ondiepe schaal of vijver. Zet de Schaal ook op een veilige plek voor de vogels.

LET OP: de hygiëne van de drink- en badderplaats is erg belangrijk om overdracht van ziekten te voorkomen. Verschoon deze regelmatig.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Natuurvriendelijke vijver

- Minimaal ¾ in de zon
- Rondom geleidelijk aflopende (grind)oever
- Variatie in diepten, max 100 cm
- Met regenwater aanvullen
- Geen vissen, voor het natuurlijk evenwicht.

Beplanting:

- ondergedoken waterplanten (zuurstofplanten)
- drijfplanten 30% van het wateroppervlak
- moeras- en oeverplanten langs de oever

Maak oevers vogelvriendelijk

- Harde, verticale oevers zijn een hindernis voor vogels, amfibieën en andere dieren.
- Een glooiende oever met waterplanten is goed voor dieren, zo kunnen vogels van verschillende grootte bijvoorbeeld veilig drinken en badderen. Daarbij zijn ze belangrijk voor de waterkwaliteit.
- Beplanting langs delen van de oever zorgt weer voor beschutting en nestgelegenheid.

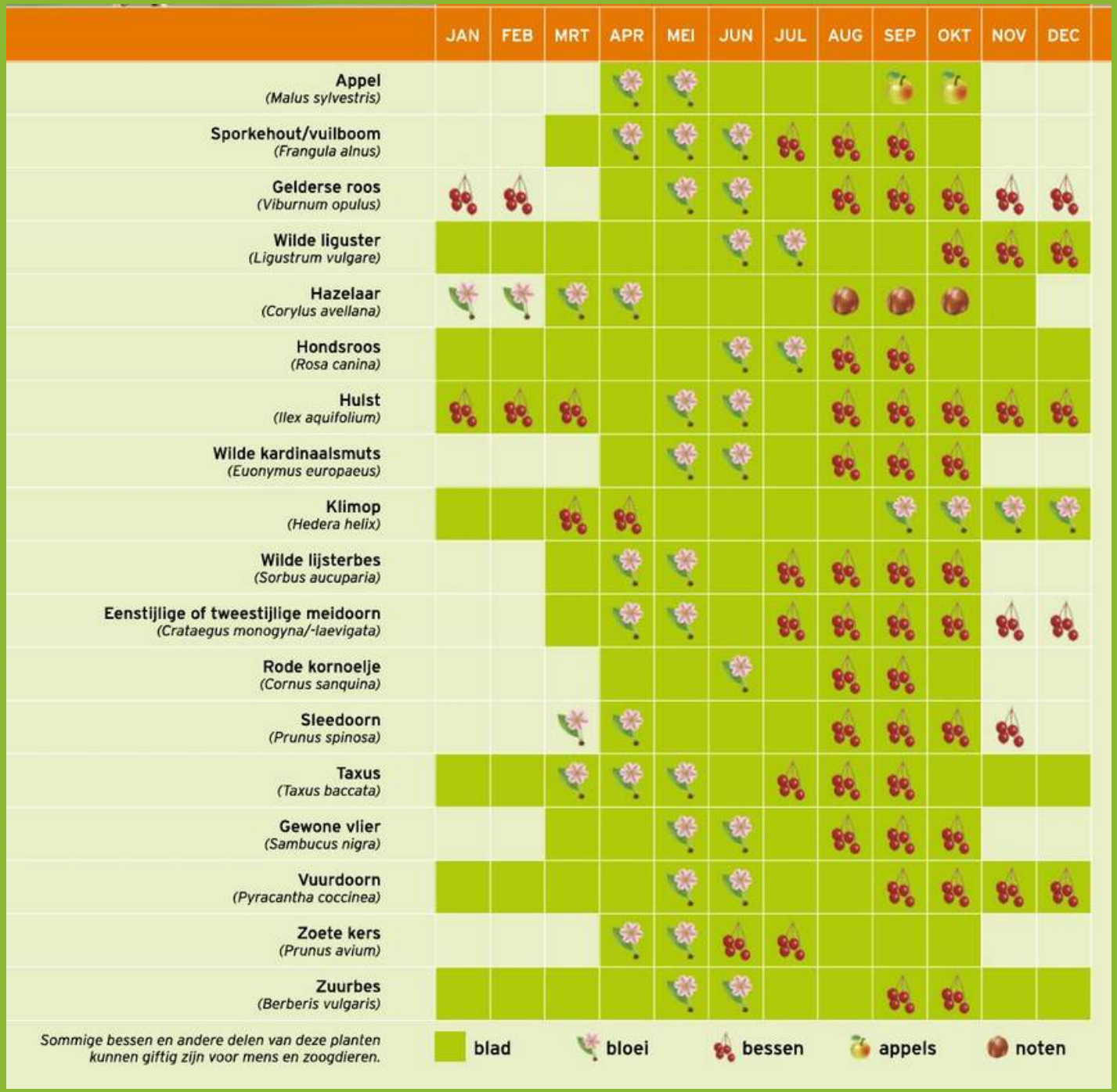

Besdragende bomen of struiken

- Bomen en struiken die vrucht dragen bloeien in het voorjaar en trekken dan insecten aan.
- Het najaar zijn de vruchten vogelvoedsel.

TIP: Het hele jaar door natuurlijk voedsel? Plaats struiken uit de bessenkalender.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Vogelbescherming NEDERLAND

Inheemse middelgrote bomen

Wilde appel
Malus sylvestris

Katwilg
Salix viminalis

Lijsterbes
Sorbus aucuparia

Vogelkers
Prunus padus

Meidoorn
Crataegus monogyna

Zoete kers
Prunus avium

Vogelbescherming
NEDERLAND

Inheemse vruchtdragende struiken

Vogelbescherming
NEDERLAND

Waarom voorkeur voor inheems?

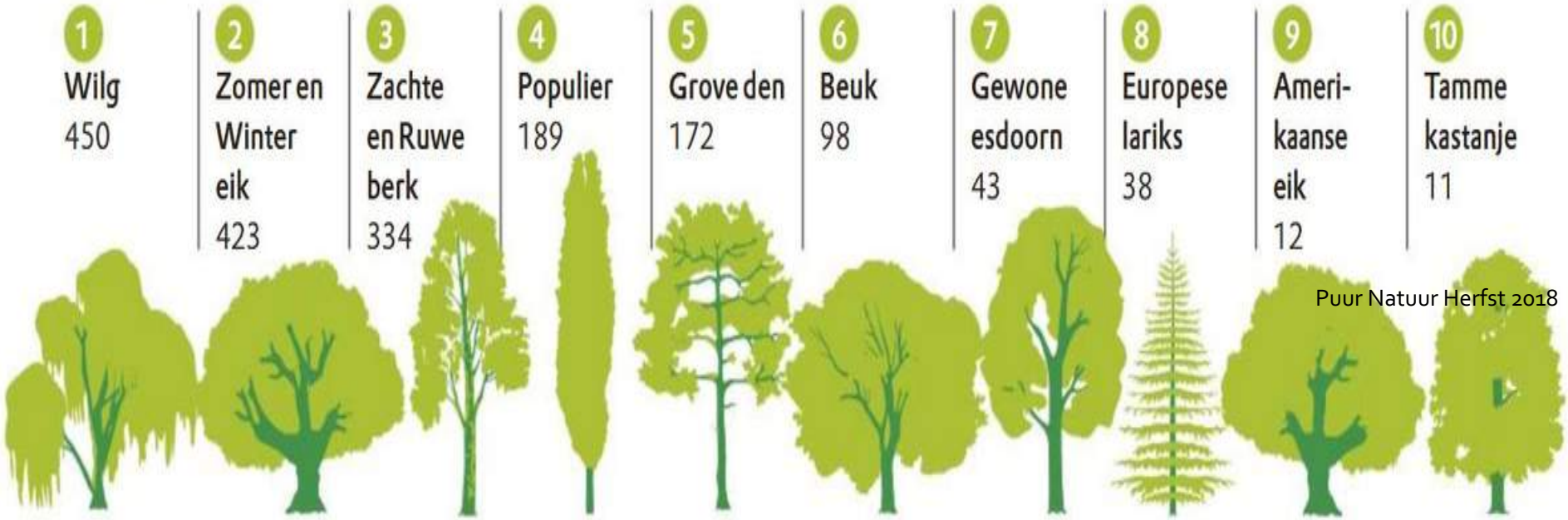
- Inheemse soorten zijn beter aangepast aan de lokale omstandigheden. Zeker als ze bij het bodemtype in de tuin passen.
- Insecten en vogels herkennen inheemse soorten gelijk als eetbaar. Bij uitheemse soorten is dat niet vanzelfsprekend het geval.
- Sommige exoten (invasief) kunnen Nederlandse soorten verdringen. Met grote gevolgen, soms voor een heel ecosysteem.

Mag er dan niets uitheems (exotisch)?
Kies bij voorkeur inheems. Maar…bepaalde exoten zijn ingeburgerd en wel waardevol voor vogels (bv. Vuurdoorn). Toch uitheems plantgoed gebruiken? Kies dan liefst aanverwante soorten aan planten van hier.

LET OP: Gebruik geen invasieve soorten. Check dat via Tuin er niet in! van Floron.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Top 10 Hoeveel insectensoorten zijn verbonden aan welke boom?

Puur Natuur Herfst 2018

Haag of (dichte) struiken

- niet alleen voor nestgelegenheid en beschutting
- ook voor voedselaanbod in de vorm van insecten en vruchten.
  bijvoorbeeld: taxus, wilde liguster, beuk, hondsroos of hulst.

Vierseizoenen smulhaag:

 meidoorn, sleedoorn, kardinaalsmuts, gele kornoelje, veldesdoorn

Vogelbescherming
NEDERLAND

Gazon

In een gevarieerd gazon met gras, kruiden en bloemen zoeken vogels als merel, spreeuw en zanglijster naar wormen, emelten, rupsen en slakjes.

TIP: maai niet in één keer alles, om insecten de kans te geven weg te kruipen en zaden te laten vallen. Je kunt ook creatief zijn, door bijvoorbeeld een pad omgeven met bloemen te maaien.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Bloemen en bloeiende planten

Bloeiers trekken insecten aan, zeker als ze inheems zijn. Ze herkennen ze dan als voedselbron.

- De zaden van uitgebloeide bloemen zijn voedsel voor vogels.
- Mooi voorbeeld is de Zonnebloem.

TIP: plaats een insectenhotel voor o.a. bepaalde soorten solitair levende hommels en bijen.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Bijvoeren

- De beste manier van bijvoeren is door vogels een biodiverse tuin te bieden, waar ze op een natuurlijke manier hun eten kunnen vinden.
- Bijvoeren mag en zeker bij moeilijke weersomstandigheden, zoals langere perioden van droogte of kou.
- Kies voor biologisch voer dat past bij het seizoen en gebruik geen vetbollen in netjes.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Voer ‘van het seizoen’

Vogelbescherming
NEDERLAND

Veiligheid

©Shutterstock

Vogelbescherming
NEDERLAND

Bedreigingen voor vogels

Vogels zijn continue op hun hoede voor gevaar. Roofvogels, roofdieren, maar ook wijzelf en onze huisdieren vormen een (levensgevaarlijke!) bedreiging.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Beschutting en overzicht

Help vogels gevaren het hoofd te bieden, met behulp van

- uitzichtpunten (boom of hoge struik) en
- dichte beplanting voor beschutting. Struiken met doorns doen optimaal dienst als veilige nest-, vlucht- en slaapplaats. Rovers komen dan moeilijk bij de kwetsbare eieren, of (jonge) vogels.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Vluchtroutes

Werk bij de inrichting van de tuin niet per se met strakke rechte lijnen, maar met een inham hier en daar. Zo is er altijd een plant of struik dichtbij om naartoe te vluchten bij gevaar.

Tip: Plaats een water- of voederplaats niet midden op een groot grasveld, maar meer aan de rand.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Variatie

©Fred van Diem

Vogelbescherming
NEDERLAND

Toverwoord

- Voor meer biodiversiteit in de tuin is variatie het toverwoord.
- Kies voor verschillende hoogtes en leeftijden in beplanting,
- let op dat er zo lang mogelijk bloeiende en vrucht dragende planten in de tuin te vinden zijn.
- Zo wordt de tuin jaarrond aantrekkelijk voor verschillende soorten.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Gelaagdheid in de tuin

Diversiteit = voor elke vogel wat wils
- Voedsel
- (water, insecten, slakken, zaden, vruchten)
- Veiligheid (gras, struik of boom)
- Voortplanting (bodem, struik, boom, holte)

Ook voor andere dieren gaat dit principe op.

Jaarrond plezier met bloeiers en bessen

In een vogelvriendelijk ingerichte tuin vinden vogels op een natuurlijke manier hun voedsel. Zorg dat vanaf vroeg in het voorjaar (bv. bloembollen) tot in het najaar (bv. klimop) bloeiende planten in de tuin staan. Die trekken insecten aan, en vervolgens vogels.

Tip: planten met bessen of zaden, vormen tot ver in de winter een lekkernij (bv. rozenbottel).

Vogelbescherming
NEDERLAND

Bloeikalender

Het hele jaar een tuin vol kleur? Dat kan! De IVN Bloeikalender helpt je op weg. Leuk voor jou én goed voor de insecten. Iedere maand valt er wel wat bloeiends te beleven, dat nectar en stuifmeel biedt. Zaai en plant jouw tuin vol met planten die elkaar opvolgen in bloei. Zo geniet je het hele jaar van een tuin vol leven!

● zon ◗ halfschaduw ● schaduw

I 1-jarig II 2-jarig ■ vaste plant ♦ bol/knol

● inheems (extra goed!)

december | januari | februari	maart | april	april | mei	mei | juni	juni | juli	juli | augustus	augustus | september	september | oktober | november
winterakoniet	bosanemoon	daslook	bieslook	korenbloem I	gewone rolklaver	lange ereprijs	wild kattenkruid
gulden sleutelbloem	speenkruid	addikes	brem	grote klaproos I	gele ganzebloem	muskuskaasjeskruid	gewone brunel
hazelaar	gevlekt longkruid	wilde appelboom	hondsroos	slangenkruid	wilde peen II	grasklokje	grote kaardenbol
sneeuwklokje	maarts viooltje	sleedoorn	vlier	veldsalie	wilde reseda	echte guldenroede	vlasbekje
winterheide	wildemanskruid	wilde judaspenning	smeerwortel	gewoon duizendblad	rode klaver	struikheide	hemelsleutel
klein hoefblad	wilg	paardenbloem	beemd ooievaarsbek	grote kattenstaart	wilde marjolein	grote kamille	herfsttaster
gaspeldoorn	gele kornoelje	gevlekte dovenetel	margriet	wilde kamperfoelie	knoopkruid	moerasspirea	klimop
krokus	witte dovenetel	kruipend zenegroen	wilde akelei	beemdkroon	boerenwormkruid	koninginnekruid	ijzerhard

Ontwerp: Marjolein Bartels - atelier groenmblauw

ivn natuur educatie

Vroege voorjaarsbloeiers

Winterakoniet
Eranthis hyemalis

Vroege sterhyacint
Scilla bifolia

Boerenkrokus
Crocus tommasinianus

Gewoon speenkruid
Ficaria verna

Blauwe druifjes
Muscari botryoides

Smal longkruid
Pulmonaria montana

Gewone ossentong
Anchusa officinalis

Daslook
Allium ursinum

Vogelbescherming
NEDERLAND

Wat kan er nog meer

©Wil Leurs, Agami

Vogelbescherming
NEDERLAND

Vogelvriendelijke paden

Een groen dak

- sluit de vogelvriendelijke tuin beter aan op de omliggende omgeving.
- en biedt een groendak veel voedsel.

Groene daken bieden ook mensen voordelen

- ze zien er aantrekkelijk uit
- geven verkoeling.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Rommelhoekjes & compost

Het belang van rommelhoekjes is niet te onderschatten. Veel dieren zijn gebaat bij ‘niet te netjes’. In een rommelhoekje, takkenril of composthoop, vinden ze voedsel, beschutting en warmte. Snoei de hoekjes aan de erfgrens wat minder vaak en laat blad liggen. Zo vormen ze een natuurlijker (en veilige) overgang naar de omliggende omgeving.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Vogelvriendelijk onderhoud

Gevallen blad als struinplek

Snoei niet alles tegelijk

Laat planten afsterven

Werk buiten het broedseizoen en ruim om vaste nest- en verblijfplaatsen heen

Vogelbescherming
NEDERLAND

Gebruik geen gif

Gif is funest voor de biodiversiteit in de tuin. Via de te bestrijden soort, bijv. slakken, komt het gif in de rest van het tuin-ecosysteemp terecht.

Tip: Breng variatie aan, zodat de tuin voor veel soorten aantrekkelijk is, óók natuurlijke bestrijders. Als de voedselketen in de tuin klopt, krijg je vanzelf minder plaagsoorten.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Natuurlijke plaagbestrijders

Koop biologisch

In het tuincentra of bij de kweker vliegen de labels als ‘bijvriendelijk’ je om de oren. Maar als zo’n aantrekkelijke bijenplant met gif is bespoten tijdens het kweekproces, sterven de bijen die de plant aantrekt al snel.

Kies je biologisch, dan zijn planten niet behandeld met gif en dus ècht bijvriendelijk.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Turfvrije potgrond

Let bij het kopen van potgrond op dat er geen veen/turf in zit. Bij het droogleggen van veenvelden komt CO_2 vrij en tasten we de biodiversiteit aan. Bovendien herstellen veenvelden uiterst langzaam. De winning van turf laat een enorme ecologische voetafdruk achter.

Vogelbescherming
NEDERLAND

Hoe vogelvriendelijk is jouw tuin?

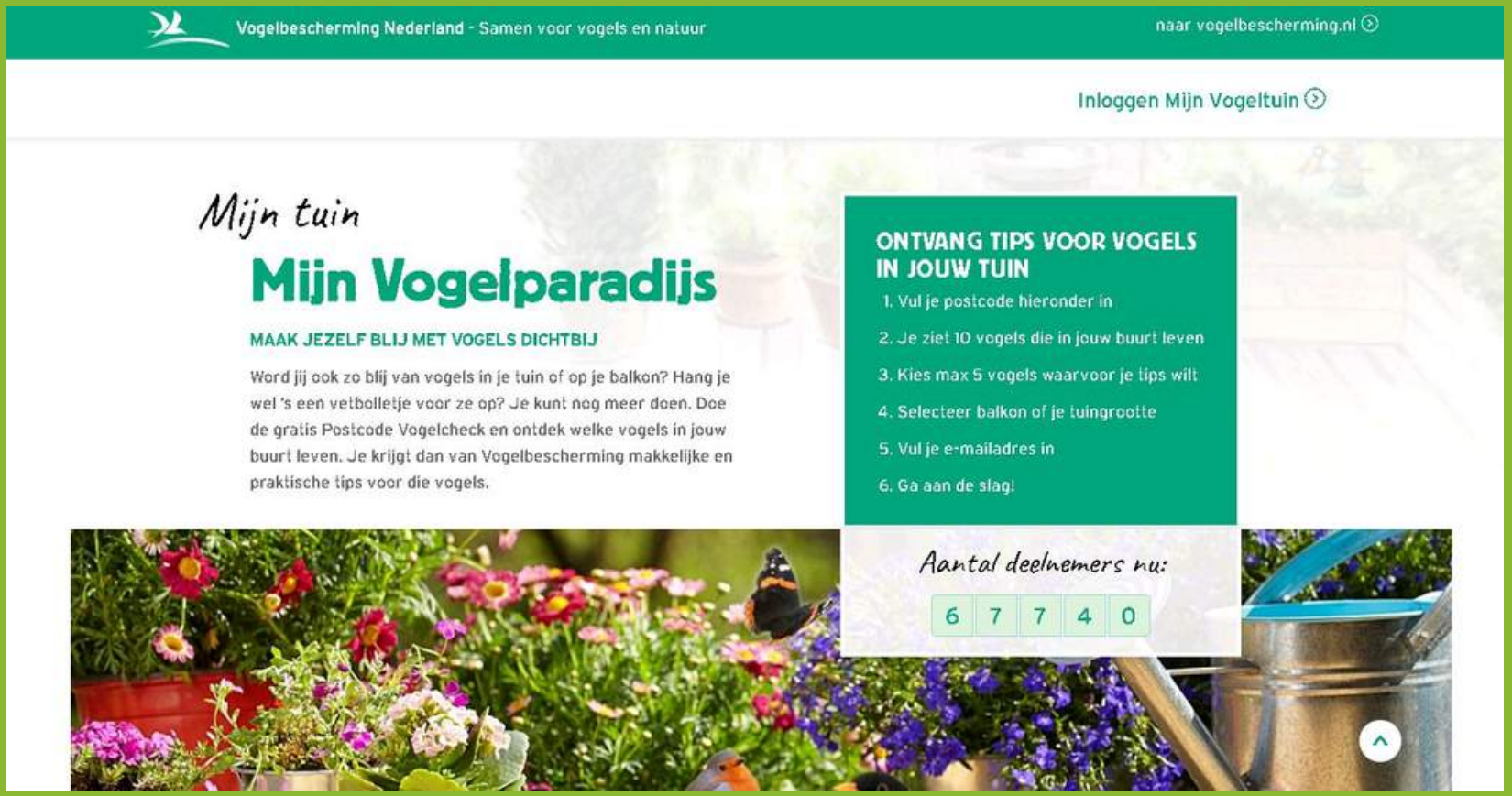
©Achtertuin Monique Spierings, Foto Fred van Diem

Vogelbescherming
NEDERLAND

Checklist vogelvriendelijke tuin

1.) Water
2.) Gazon
3.) Variatie aan bloeiende (inheemse) bloemen en planten
4.) Bessen, fruit en noten
5.) Struiken met doornen of stekels
6.) Natuurlijke erfafscheiding
7.) Betegel zo min mogelijk en/of kies voor alternatieven als stapstenen, grind of boomschors, die beter water doorlaten
8.) Begroeide muren
9.) Rommelhoekjes
10.) Nestkastjes
11.) Groen dak
12.) Niveauverschil, met geleidelijke overgangen tussen beplantingslagen.

Postcodecheck – MijnVogeltuin.nl

Plant-vogel relaties – VogelrijkeStad.nl

Planten tips

- Zonnebloem. “De zonnebloem trekt veel insecten en de zaden in het najaar trekt veel kleine vogels aan.
- Vuurdoorn. “Daarin kunnen vogels goed schuilen. Meidoorn is ook goed, maar zonder snoeien kan die heel groot worden.”
- Lievevrouwebedstro. “Een goede bodembedekker die veel insecten aantrekt. Ook goed voor heggenmus, roodborst en winterkoning.”
- Kleine maagdenpalm. “Past goed in potten.”
- Wilde bosrank. “Kan je goed laten klimmen, ook op balkons.
- Bloembolletjes zoals anemoontjes. “Goed voor de vroege bijen.
- Winterjasmijn. “Hele fijne plant, waarmee je het bloeiseizoen goed kan verlengen.”
- IJzerhard

Vogelbescherming
NEDERLAND

Nog meer inspiratie: Vogelbescherming.nl

Tuininrichting

Vogels maken graag gebruik van tuinen. Ook van een balkon of een kleine stadstuin kun je een vogelvriendelijke tuin maken.

Vogelbescherming heeft veel praktische tips om jouw tuin vogelvriendelijk te maken op een rij gezet. Kom je er niet uit? Schakel dan een van onze Tuinvogelconsulenten in voor een persoonlijk tuinadvies.

Tuininspiratie ⓘ

Tuinonderhoud ⓘ

Persoonlijk tuinadvies ⓘ

Vogelvriendelijke beplanting ⓘ

Populaire bessenstruiken bij vogels ⓘ

Tipvideo ⓘ

Vogelbescherming NEDERLAND

Tuinadvies op maat?

SCAN ME

Vraag een Tuinvogelconsulent van Vogelbescherming advies

Shutterstock

Vogelbescherming
NEDERLAND

www.vogelbescherming.nl/tuinadvies

Vragen?

Shutterstock

Vogelbescherming NEDERLAND

www.vogelbescherming.nl

info@vogelbescherming.nl